

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De expeditione eius contra Persas, & oris in loquendo libertate nobilis cuius
Beroeensis, & p[a]edagogi praedictione. Cap. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

tempestates ac procellæ oriri, qui totam illam materi-
am penitus dissipauerunt. Ac cum pergerent porro insa-
nire, nec diuinæ benignitatis indulgentia sapere vellent,
primum terræ motum maximum factum esse, & eos qui di-
uinis Christi mysteriis minimè initiati erant, supra mo-
dum obstupescisse. Sed vbi metum deposuerant, ex de-
fossis fundamentis erupisse ignem, combussisse fossio-
rum quàm plurimos, alios in fugam vertisse. Noctu i-
tem permultis in porticu quodam vicino dormientibus,
subito ædificium cum tecto disiectum esse, oppressisseque
omnes, qui ibi se quieti dederant. Eadem quoque nocte,
& postridie rursus, fulgentem crucis salutaris formam in
cælo visam esse, ipsaque Iudæorum vestimenta crucis figu-
ris, non fulgentibus illis quidem, sed ex nigro colore
confectis signata. Quas res, illos dei aduersarios conscipa-
tos, & plagas cælitus inflictas admodum veritos, aufugisse
inde, & rectà domum se recepisse, plane confessos esse eum
verè deum, quem maiores sui cruci affixissent. Quæ tam-
etsi ad aures Iuliani permanabant (in omnium namque ore
versabantur) tamen illius cor non aliter atque Pharaonis
olim, profus occaluit.

*De expeditione eius contra Persas, & oris in lo-
quendo libertate nobilis ciuis Beræensis, & pæ-
dagogi prædictione. CAP. XVIII.*

POSTEA verò quàm Persæ de morte Constantii facti cer-
tiores, animos collegerant, & bello ante denunciato,
in fines Romanorum inuadebant, visum est Iuliano,
quanquam propugnatore Deo carebat, exercitum cogere.
Sed ante quàm arma sumeret, misit nuncios ad Delphos, ad
Delum ac Dodonem, ad alia deniq; oraculorum loca scif-
citatum vates, vtrum bellum ei gerendum sit. Illi autem
bellum suscipere iubent, pollicenturq; victoriam. Vnum ve-
rò ex oraculis, quo eorum mendacia perspicuè coarguan-
tur, hoc loco citabo: quod ita se habet.

Ibimus in Tharem Superi, victoria certa est.

Mars ego ductor ero, diuum inuictissimus armis.

Quemadmodum hi, qui Apollinem deum disertum, &
Musa-

Mufarum principem vocant, ridiculos istorum carminum numeros lepidè irrideant licet : Sic ego comperto huius dei mendacio, vicem Iuliani in errorem inducti meritò deplorare possum. Iste deus Tigrim Therem fluuium nuncupauit, propterea quòd est *Δηρίον* id est, bestia eodem nomine appellata. Hic fluuius è montibus Armeniæ erumpens, labitur per Assyriam, & tandem in sinum Persicum influit. His igitur oraculis deceptus miser, & somniabat victoriã, & post bellum Persicum Galilæos adoriri cogitabat. Nam Christianos vocauit Galilæos, ratus quidem ex eo nomine notam ignominia illis impressurum. At debuerat, præsertim cum esset in literis educatus, secum considerasse, nominis mutatione ad alicuius famã lædendam momētum habere planè minimū. Nam neque Socrati, si Critias nominatus fuisset, neq; Pythagoræ, si Phalaris, labes vlla ex nominum mutatione aspersa fuisset infamiæ, neque Nereus, si Therfites vocatus, pulchritudinem sibi datam à natura amisisset. Sed istorum nihil Iulianus, tametsi eorum cognitionem accuratè tenebat, mente complexus est, Sed putauit ex nomine haudquaquam nobis conueniente, nostram se posse existimationem violare. Atque oraculorum commentis fidem adiungens, minabatur se in ecclesiis Christianorum lasciua deę simulachrum collocaturum. Etsi cum his minis proficiscebatur, tamen Berceæ ab vno viro deuictus est. Is tametsi ob alias res illustris fuit (quippe in Berceensi repperenda principem locum obtinuit) tamen singularis pietatis amor quo flagrabat, eum multo reddidit illustriorem. Nam cum ad impietatem id temporis regnantem filium delapsum cerneret, expulit domo, & palam abdicauit. Qui ad imperatorem in diuersorio vrbi vicino commorantem accedens, ei tum quid ipse sentiret, tum quo pacto pater ipsum abdicasset, exponit. Tyrannus autem iubet adolescentem animo esse tranquillo, pollicitus se eum in gratiam cum patre reducturum. Itaque vbi venit Berceam, principes viros ciuitatis vocat ad conuiuium : in quorum numero erat adolescentis pater. Quem cum filio suæ ipsius accumbere mensæ imperat, atque circiter medium epulum sic patrem adolescentis alloquitur. Est iniquum planè, mea quidem
senten-

THEODOR. HISTOR.

sententia alicuius animum, qui ad alteram religionem deflexerit, vi cogere, & inuitum ad cōtrariam traducere. Qua propter ne cogas filium etiam nolentem tuæ assentiri opinioni, quandoquidem neq; ego tibi vim affero, licet perfacile te possim compellere, vti meæ sententiæ obsequaris. Tum pater adolescentis fide in deum animum exacués, de istocchine, inquit, scelerato, o imperator, verba facis, qui & deo odiosus est, & mendacium veritati antepōnit? Rursus Iulianus personam induens māsuetudinis, heus tu, inquit, desine maledicere. Atq; ore ad adolescentem conuerso, mihi inquit, tuæ res curæ erunt, quandoquidem patri, vt istud agat persuadere non queo. Ista quidem narratio nō est frustra à me instituta: quippe ex ea plane ostendere volui, nō modò admirabilem diuini hominis in loquendo libertatē, verum etiam quòd erant quàm plurimi, qui tyranni illius potentiam penitus contemnerent. Etenim Antiochiæ itidem vir quidam facile optimus, qui adolescentibus doctrina instituēdis operam dabat, magnam familiaritatem, vtpote multo literatior, quàm vulgus præceptorum solet, conflauit cum eo, qui id temporis inter doctores primas tenebat, Libanium dico tam crebris sermonibus apud sophistas celebratum. Qui cum impius esset, expectaretq; victoriam, & minas Iuliani ante oculos mentis statueret, à ludimagistro, quò nostræ religioni quasi per iocum irrideret, sciscitatur, quid rerum gerat Fabri filius. Qui diuina completus gratia, prædixit, quod erat paulo post euenturū. Nam huius, inquit vniuersitatis opifex deus, quem tu per risum fabri filium nominas, loculum fabricatur. Neque certe multi dies præterierant, cum nuncius allatus est de scelerati illius morte, qui in loculo reconditus, & ad sepulchrū elatus, se frustra minas iactasse declarauit: ex qua vna re dei gloria fuit magnopere illustrata.

De sancti Iuliani monachi prophetia.

CAP. XIX.

Porro autem Iulianus cognomento Sabba (sic nanque lingua Siriaca vocabatur) cuius vitā in historia nostra, qui Philotheus inscribitur, literis mādauimus, eorū viuendi